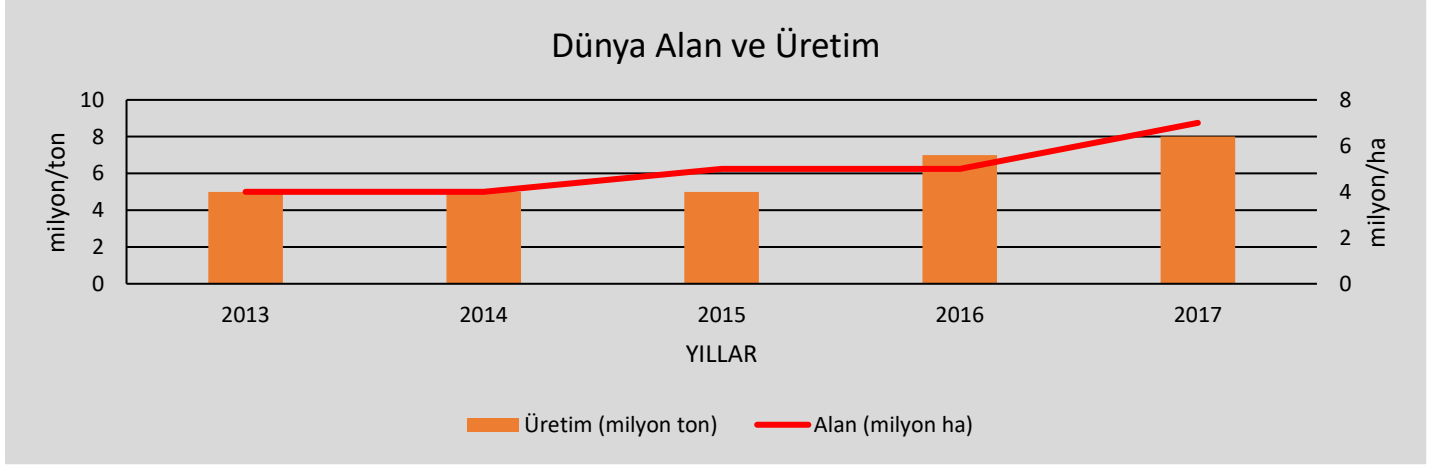

ÜRÜN MASALARI MERCİMEK BÜLTENİ

OCAK 2020

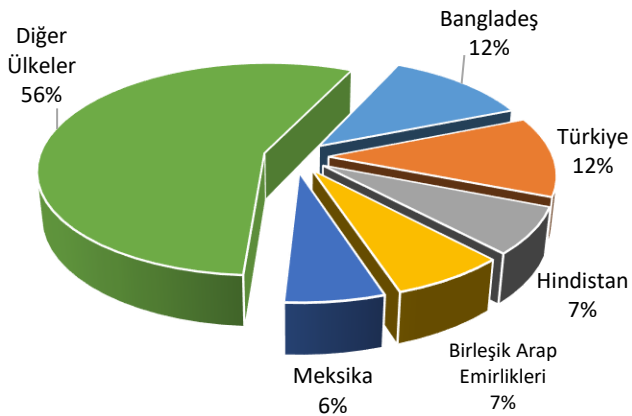
DÜNYADA MERCİMEK

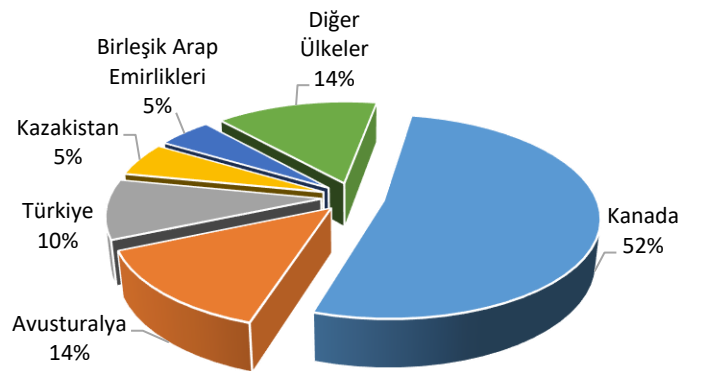
Kaynak: FAO

Baklagillerin önde gelen çeşitlerinden olan mercimek sadece insan beslenmesi açısından değil samanındaki protein değeri ile hayvansal gıdalardaki protein açığının kapatılmasında da önemli protein kaynaklarından biridir. Baklagiller içinde en yüksek protein değeri mercimekte bulunmaktadır. Mercimek dünya üzerinde genellikle ılıman ve subtropik iklimlerde yetiştirilmektedir. Dünya mercimek üretiminin %43'ü Asya, %48'i Amerika, %4'ü Okyanusya, %3'ü ise Afrika kıtasında yapılmakta ve alan ve üretim miktarı da artmaktadır.

Dünya Mercimek İthalatı (2018)

Dünya Mercimek İhracatı (2018)

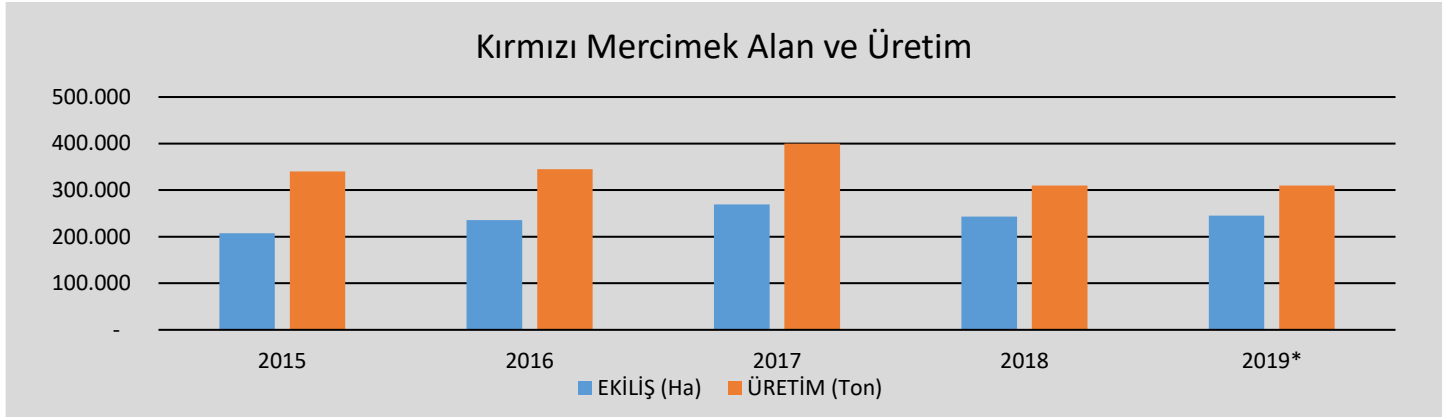

Kaynak: TradeMap, GTIP:071340

Mercimek üretimi doğa koşullarına hassas ve genellikle kuru alanlarda gerçekleştirilmektedir. İklimsel faktörlerde gerçekleşen değişimler mercimek üretimini doğrudan etkilemektedir. Önemli üretici ve ithalatçı ülkelerden olan Hindistan'da iklim değişikliğine bağlı olarak doğal afetlerin artacağı ve bu durumun **Hindistan'ın daha fazla mercimek ithalatı yapmasına sebep olacağı öngörülmektedir.**

Dünya ihracatında 3. sırada yer alan ülkemiz, Dâhilde İşleme Rejimi kapsamında ithalat gerçekleştirmektedir.

TÜRKİYE'DE MERCİMEK

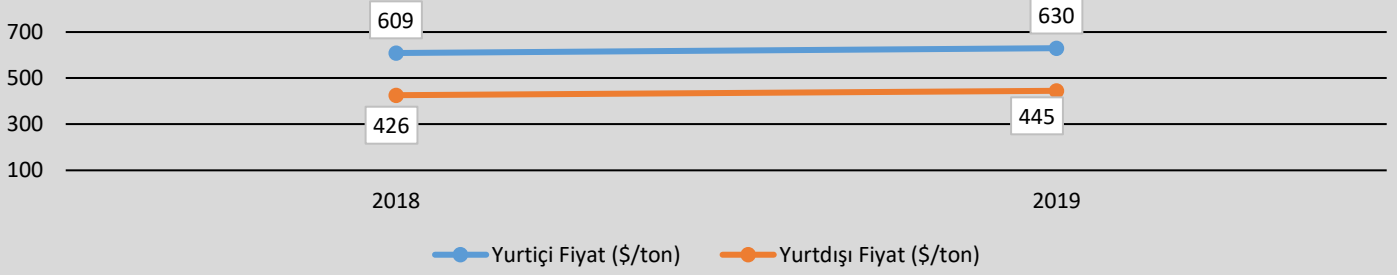

Kaynak: TÜİK, *tahmin

Ülkemizde diğer baklagil ürünleri gibi bir dönem düşüş yaşayan mercimek üretimi; yapılan destekleme ve proje uygulamaları ile göreceli bir artış göstermeye başlamış ise de istenen seviyelerde değildir. 2017 TÜİK verilerine göre kırmızı mercimek için yeterlilik oranı %89,6'dır. Kişi başı tüketiminin 5 kg/yıl olan ülkemizde yemek kültürü içerisinde kırmızı mercimeğin önemli bir yeri olması tüketim miktarını da arttırmaktadır.

Kırmızı Mercimek Yurt İçi ve Yurt Dışı Fiyatlar

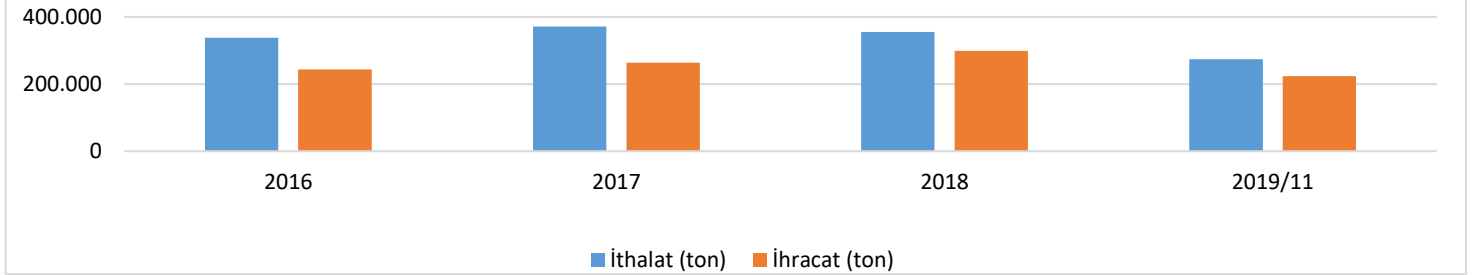

Kaynak: STATUP, Mersin Ticaret Borsası

Ülkemiz borsa fiyatları ve yurt dışı borsa fiyatları karşılaştırıldığında ülkemiz mercimeğinin yurt dışı fiyatlardan daha yüksek fiyata işlem gördüğü anlaşılmaktadır. Lezzet, aroma ve mikro element bakımından zengin olan **ülkemiz mercimeği dış ticarete de yüksek fiyatlara alıcı bulmaktadır.**

DIŞ TİCARET

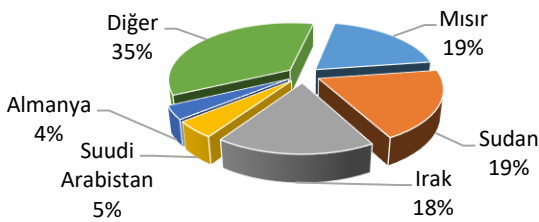
Türkiye Kırmızı Mercimek İthalat ve İhracatı

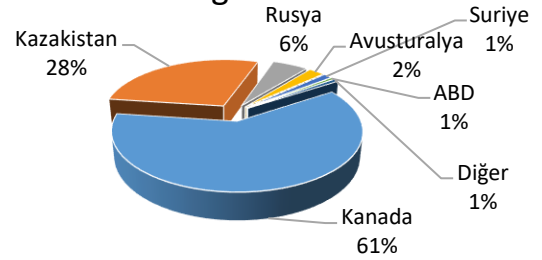
Kaynak: TÜİK, GTİP No: 71340000013, 71340000019

Kırmızı mercimek ithalatı 2018 yılında 355.324 ton iken 2019 yılının ilk 11 ayında 273.873 tondur. İhracat ise 2018 yılında 298.499 ton iken 2019 yılının ilk 11 ayında 223.486 ton olarak gerçekleşmiştir. 2019 yılı ithalat ihracat dengesine bakıldığında ise kırmızı mercimekte 33,77 milyon dolarlık fazlalık bulunmaktadır.

Mercimek İhracatının Ülkelere Dağılımı

Mercimek İthalatının Ülkelere Dağılımı

Kaynak: TÜİK 2018, GTİP No: 71340000012, 71340000013, 71340000019

İthalatta Kanada ve Kazakistan önemli yer tutarken ihracatta Ortadoğu ülkeleri önemli bir paya sahiptir.

MERCİMEK DESTEKLEMELERİ

Fark Ödemesi Desteği (krş/kg)	Mazot Desteği (TL/da)	Gübre Desteği (TL/da)	Toprak Analizi Desteği	Organik Tarım Desteği	
				Bireysel Sertifika (TL/da)	Grup Sertifikası (TL/da)
50	22	4	40	40	20

*Tarımsal yeraltı su kısıtı bulunan Tarım Havzalarında mercimek fark ödemesi desteğine %50 ilave destek verilmektedir.

DEĞERLENDİRME

- İklimsel riskleri en aza indirecek **alternatif alanlar** sağlamak amacı ile Orta Anadolu başta olmak üzere özel projelerin uygulanarak mercimek üretiminin yaygınlaştırılması önemlidir. Konu ile ilgili olarak **35 İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne** gönderilen yazı ile illeri genelinde alternatif alanlarda mercimek üretiminin artırılmasına yönelik **farkındalık çalışmaları, eğitim faaliyetleri** ile projelerin yerel ve/veya ulusal kaynaklar kullanılarak, kırmızı mercimek kültürü olan üreticilerle **deneyim paylaşımının** sağlanması için saha ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi **talimatlandırılmıştır**.
- Kalite standartlarının ortaya konması, pazara dönük ürün tespitlerinin yapılması, **coğrafi işaret ve markalaşma** faaliyetlerinin yapılması için Bakanlığımızca çalışmalara başlanmıştır.
- Bakanlığımızca 2020 yılı Havza Bazlı Fark Ödemesi Desteklemelerinde mercimek lehine düzenleme yapılacağı açıklanmıştır.
- TAGEM tarafından geliştirilen mikrobiyal gübreler mercimekte verim artışı ve antraknoz hastalığına karşı ürünün dayanıklılığını arttırmaktadır. Bu nedenle nohut ve mercimek tarımında **mikrobiyal gübrelerin kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik yayım faaliyetlerinin** yapılması önemlidir.
- Baklagillerin ekim nöbetine girmesi için farkındalık çalışmalarının oluşturulması adına Bakanlığımızca eğitim ve yayım faaliyetleri yapılması çalışmalarına başlanmıştır.

HAZIRLAYAN

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü
Tarım Havzaları Daire Başkanlığı

☎ 0 312 258 84 03

✉ urunmasalari@tarimorman.gov.tr